

KUVENDI I KOSOVES

MBLEDHJA E MBAJTUR ME 10.01.2002

MBLEDHJEN E KRYESOI KRYETARI I KUVENDIT NEXHAT DACI:

KRYETARI I KUVENDIT,Z.NEXHAT DACI

Deputet të nderuar, me lejoni që të hap punimet e vazhdimet të tretë të seances së parë të Kuvendit të Kosovës, dhe për fillim t'ju lus që të gjithë telefonat celular t'i shkyqni , dhe një njohtim jo të zakonshëm për parlamentet në vendet normale, po që është e rëndësishme në një kohë për mirëmbajtjen e punës së sotme të Kuvendit. Me të vërtetë është një dezinformatë e kulluar,në të përditshmen Koha Ditore,gjoja se Kombet e Bashkuara kan kërkuar që të shtyhet procesi i vendimëmarjes, kjo është thjesht e pa vertetë t'i lus deputetët gjithmonë kur në informatë nuk ka nominklaturë të saktë mos të udhëhiqen me lajmet të tilla, sepse lajmi i saktë është në të përditshmen Zëri, ku nga selia e Kombeve të Bashkuara në Nju Jork sot është e vërteta.

Ne të gjithë i dimë pasojat e lajmeve të tilla të një gabimi të zërit ne një kohë të caktuar dhe sot të "Gazetës Koha Ditore".Prandaj ju ftojë që të kemi durim tolerancë dhe mirëkuptim edhe për mendime me të cilat mund të mos pajtohemi aty për aty. Siç jeni të informuar të gjithë në rend dite të takimit të sotëm është zgjedhja e kryetarit të Kosovës,gjegjësisht vazhdimi i procesit në të cilën jemi futur ne seancën e kaluar, ne rend dite është votimi i rangut të dytë për Kryetar të Kosovës. Ka patur shqetësime të arsyeshme nga grupet të ndryshme parlamentare në qoftëse kanë, t'i shprehin mendimet e veta le të urdhërojnë të interpretimeve të ndryshme të rregullores, tju perkujtojë që ne jemi futur në një proces në të cilin 70 deputetë të parlamentit të Kosovës kanë marrë pjesë në votim, nëse asnjë arsye nuk ekziston që ne të vazhdomë me procesin e votimit, me gjithate ftoi te pranishmit në seancë nga grupet e ndryshme parlamentare ne çoftëse kanë dëshirë që t'i shprehin mendimet e veta, le të urdhërojnë.

NEXHAT DACI *Krasniqi*
URDHËRONI ZOTËRI DEPUTET

JAKUP KRASNIQI PDK

Të nderuar deputet, e nderuara Kryesi e punes, të ndëruarë mysafir ndërkombëtar,
Dhe vendor .Shtyerja e seancës së dytë të Kuvendit të Kosovës pa pëlqimin paraprak me grupet parlamentare e kemi kuptuar si mundësi për krijimin e klimës së favorshme për marrëveshje mes subjekteve politike. Ne deputetët e Partis Demokratike, ju njoftojmë ju opinionin e gjerë se subjekti i cili e ka ne dorë çelsin për zhbllokimin e procesit të dërtimit të institucioneve demokratike nuk ka ndërmarrë asnjë hap konkret per ndryshimin e gjendjes se mbetur nga senca e kaluar për kundrazi i ka shpallur të mbyllur bisedimet. Sa jemi të informuar as me partit tjera politike pjesëmarëse, në këtë Kuvend nuk ka pasur përpjekje serioze për marreveshje.

Përvoja nga seanca e ndërprerë arbitarisht është dashur të tregojë se tendencat për të arritur qellimet partiake pa marrëveshje paraprake janë të pa suksesshme dhe çojnë drejtë bllokimit të institucioneve. Është dashur që pas 13 dhjetorit 2001 të ketë biseda serioze në mes grupeve parlamentare për arritjen e marrëveshjes për bashkeqeverisje në këtë çështje PDK-ja është treguar e gatshme çdo herë .

Marrëveshja apo koalicionit duhet të bëhet transparente, sepse transparencja është kusht i domosdoshëm i funksionimit demokratik të punës në Parlament. Ne veprimet transparente krijohen kushte për pjesëmarrjen në votim të të gjithë deputetëve në Kuvend. Ne deputetët e PDK-së edhe sot ripërsërisim qëndrimin tonë se jemi të interesuar për arritjen e një marrëveshjeje në mes të subjekteve politike shqiptare dhe jo shqiptare, marrëveshje që i ndihmon proceset në ndërtimin e instuticioneve të përgjegjshme e demokratike të vendit. Ne, grupi parlamentar i PDK-së do të jemi të gatshëm të tregojmë rolin tonë konstruktiv qoftë si opozitë, qoftë me marrjen e përgjegjësisë së përcaktuar nga marrëveshja paraprake.

Pa marrëveshje politike paraprake grupi ynë parlamentar do të mbajë qëndrimin e mbledhjes së kaluar që do të thotë nuk do të marrë pjesë në votim. Kisha lutur në këtë rastë deputetët e subjektit më të madh politik që ta kenë parasysh një fakt; ata nuk e kanë pjesëmarrjen absolute të deputetëve për të zgjedhur organet që duhet të dilnin nga ky Kuvend . Ju duhet mbi 15 vota më tepër se sa kanë deputetë në parlamentë le ta bëjnë

transparente me ke kan bërë koalicion, cilat janë ato vota me të cilat janë ato 15 vota të cilat duhet ta marrin përgjegjësini për qeverisjen e Kosovës, subjekti më i madh nëse e bënë transparente këtë, Partia Demokratike sigurishtë dhe grupacionet tjera politike nuk kanë arsye mos të marrin pjesë në zgjedhjet për institucionet e Kosovës.

Dhe kisha dëshiruar, që një herë mirë në këtë Kuvend të mbyllet përpjekja për krijimin e marrëveshjeve të mshefta të ndërpritet jo transparenca dhe vërtetë për gjithçka që bëhet të bëhet transparente.

Ju falemnderit

NEXHAT DACI

Kryeshtetari

A DËSHIRON DIKUSH FJALËN::

Urdhëroni.

SABRI HAMITI LDK

Zoti Kryetar, kolegë të nderuarë deputetë, pasi t'ju uroj zgjedhjen në detyrat e rëndësishme që keni, desha të them që në fillim se po bie ora e të vërtetës.

Ne kemi kërkuar,mandatin nga zgjedhësit tanë për të krijuar institucionet e Kosovës.

Ne tash, i kemi keto mandate, dhe fjalën e thanë me za tepër të lartë, duhet ta bëjmë vepër. Vullnetin politik të qytetarëve ta kthejmë në institucione, është koha për të marrë përgjegjësit që janë tepër të mëdha, për secilin sistem demokratik aq ma tepër për gjendjen e Kosovës së sotme, pushteti nuk mund të jetë kursesi privilegjë ai mund të jetë vetëm përgjegjësi, përgjegjësia nënkupton shumë punë, dhe shpeshëherë vendime të rëndësishme.

Ne kemi pranuar sistemin demokratik, që do të thot sistemin shumë partiak dhe me programe të veçanta, partiake kemi marrë mandatet që nënkupton përgjegjësin rrethë metodave e qellimeve të këtyre programeve, mirëpo secili prej nesh mos të harojmë në këtë Kuvend para se gjithash jemi përfaqësues të Kuvendit të Kosovës, kjo shtonë obligimet dhe përgjegjësit për lirit njerëzore për sigurinë për arsimin për kujdesin shëndetësor për punën e zhvillimin ekonomik ,po mbi të gjitha këto që janë gati të pa mundshme pa krijuar statusin politikë të Kosovës sipas vullnetit politik të popullit të Kosovës. Pikërishtë zgjedhjet e lira pikërishtë krijimi e institucioneve demokratike të Kosovës është udha e dinamizimit të këtyre zhvillimeve politike në Kosovë.

Pra ora po bie, ora e së vërtetës dhe e sprovës sonë të madhe. Populli i Kosovës që na përcjellë edhe sot si herave tjera, sotë pret zgjedhjen e kryetarit të sajë. Këte e presin edhe miqët e dashamirët e shqiptarëve, nëse nuk e bëjmë këte, do të jemi më të vegjël para zgjedhësve tanë më të pa respektueshëm, para miqëve tanë, dhe që është më me peshë më të pa dobishëme për zhvillimin e vendit tonë. Pra, zgjedhja është alternativ shumë e fortë, a do të jemi për vetësim politik të Kosovës apo do të pranojmë të jemi vasal politik., prandaj, ju thëras që të votojmë sotë Kryetarin e Kosovës.

Ne kemi përpara një kandidatur të LDK-së që është Dr. Ibrahim Rugova, një pris politik shqiptarë për 10 vite dhe një promovues i demokracisë dhe pavarësis së Kosovës. Sidomos në decenien e stuhishme politike të Kosovës.

E ai Kryetarë që në ditën e parë pas zgjedhjes, edhe në bazë kompetencave kushtetuese që ka dhe në bazë të nevojës së krijimit koizionit qeverisës duhet të nisë menjherë këshillimet me partitë parlamentare për të emruarë mandatarin dhe për të krijuarë qeverinë, .Kolegë të nderuar, dhe të çmuar, nuk është koha për ndarje meritash, jamë i bindur por është koha për marrje përgjegjësisë për të zbatuarë zgjedhjet e nëntorit për të bërë institucione demokratike të Kosovës, dhe tash po shifet që duhet shumë mund shumë punë shumë energji pozitive .Vetëm energjitë pozitive që përmbledhin gjitha dihet gjitha vullnetet, për punë për Kosovën mund të na shpien përpara, këtë e presin edhe zgjedhësit tanë edhe ata që na duan .

Ju falmenderit

NEXHAT DACI *Kryetari*
A DËSHIRON DIKUSH FJALËN
URDHËRONI ZOTI DEPUTET.

BEDRUSH QALLAKU LPK

Te nderuar deputet, zonja e zotëri, para se të votohet, unë kam një propozim, thjeshtë duhet të votohet edhe një herë, për herën e dytë për kandidaturën të partisë të madhe për kryetarë të Kosovës, kërkoj nga Kuvendi i Kosovës një komision për verifikimin e figurës së kandidatit në fjalë. Shumë e nderuar z. Nekibe Kelmendi në mbledhjen e kaluar Prezentoi njëanshëm vetëm njerën anë të medaljes së biografis z. Rugova në këtë rasta.

Komisioni duhet të prezentojë para se të votohet edhe anën tjetër të medaljes së biografisë së z. Rugova. Në biografi nuk është përshkruar se ku ka qenë gjatë luftës, në Kosovë, cili ka qenë qëndrimi i Rugovës për Ushtrinë Çlirimtare të Kosovës, dhe për bombardimet e NATOS-së, kundër makinerisë ushtarake policore serbe. Sa herë kandidati në fjalë është takuar me kriminelët e luftës Millosheviq dhe Millitiniq dhe cilat kanë qenë marrëveshjet me ta. Komisioni të vlerësojë se a mund të jetë simbol i unitetit të vendit siç parasheh Korniza Kushtetuese një person aq i diskutueshëm, e pastaj le të votojmë.

NEXHAT DACI

URDHËRONI ZOTI KELMENDI

Zonja dhe zotërijë

Aleanca për Ardhmërin e Kosovës, që në formimin e sajë në periudhën vetë historike ka luajtur një rolë konstruktiv në drejtim të arritjes së një koncepti të përbashkët të gjitha forcave për të ecur rrugën e madhe. Në rrugën për të cilën ia kemi përcaktuar vetes. Në këtë drejtim me mburrje mund të themi se me të vërtetë ka korrur një sukses të madh. Dhe, duke u mbështetur në këtë ide të madhe që para fushatës dhe me programin e vet politik e kishte instaluar institucionin jashtëzakonisht të rëndësishëm që në botën demokratike vlerësohet si koalicion i gjërë të cilën ne në fjalorin tonë politik e futëm si bashkëqeverisje.

Duke u mbështetur në këtë program tonin politikë, ne duem para qytetarëve në fushatë ne i premtuam qytetarëve angazhimin tonë në drejtim të realizimit të këtij pikësynimi. Edhe menjëherë pas zgjedhjeve të 17 nëntorit ende nuk e dinim rezultatin. Ju premtum se ne do të jemi luftëtarë të kësaj ideje të madhe sepse i dinim problemet me të cilat ballafaqohet Kosova. Çështjet e mëdha që ka populli i Kosovës vetëm me një bashkëqeverisje të tillë dhe me një koalicion të gjërë mund të ecët dhe mund të zgjidhet, pas zgjedhjeve për këtë rezultat të zgjedhjeve ne duem subjekti i tretë është fjala sa i përket rezultateve të zgjedhjeve, e ndonëse subjekti i tretë ne pritëm iniciativë nga subjekti i parë që kishte marrë numrin më të madhë të votave në këto rastë nga Lidhja Demokratike e Kosovës, iniciativat nuk vinin, Aleanca për Ardhmërin e Kosovës e pa të arsyeshme dhe me shpresë ju drejtua të dy subjekteve më të mëdha politike në

këtë rast LDK-së dhe PDK-së , pas shpresave tona erdhëm deri te kontaktet, me shkuarjen e kontakteve mbi bisedimet dy palëshe dhe shumë palëshe pa asnjë llojë paragjykimi pa asnjë llojë kërkese duke mos paraqitur asnjë llojë të interesit tonë për ndonjë pozitë në kuadër të funksionimit të shtetit të tri shtyllave ndonëse e dinim se kualicionet e gjëra në fjalorin tonë në bashkëqeverisje domosdo kuptojnë ndarjen e pushteteve të tilla. Qëllimi ynë ishte për shkuarjen , për të biseduar për të arritur interesat në realizimin e pikësnyimeve dhe në zhvillimin dhe zgjidhjen e problemeve që i kishte Kosova.

Të gjithë e dimë se Kosova ka kaluar në situatë jashtëzakonisht të rëndë 10-15 mijë njerëz të mbytur.

Gjatë luftës të udhëhequr nga ushtria Çlirimtare të Kosovës dhe të ndihmuara nga forcat e NATO-së nga unioni Evropian dhe Shtetet e Bashkuara të Amerikës. Ende familjet tona nuk i dinë njerëzit se ku gjenden , kemi një ekonomi jashtëzakonisht të dërmuar, fabrikat të plaçkitura nga forcat militare paramilitare serbe. Mbi 3 mijë veta gjenden të zhdukur e të humbur dhe askush nuk e di se ku gjenden, 600 mijë janë të papunësuar, 100 mijëra njerëz janë penzsoner të cilët qe tri vite nuk marrin pensione sepse kontributet e tyre janë plaçkitur, dhe duke u nisur nga këto ide të mëdha ne e përkrahëm dhe i premtuam qytetarëve të Kosovës se baza mbi të cilën do të ecim në të ardhmen është bashkëqeverisje. Se në seancën e parë të Kuvendit kërkuam që të shtyhen të gjitha zgjedhjet e institucioneve të ndryshme të Kosovës, seancë solemne në mënyrë që të japim shansë dhe mundësi, subjektit më të madh të LDK-së për të ofruar zgjidhje dhe për të arritur te kompromisi. Ne dëshirojmë që të bisedohet në radhë të parë në fushën ekonomike dhe sociale, në fushën e tranzicionit që po kalon Kosova, të ndërtimit të shtetit të realizimit të shtetit , dhe të pavarësisë së Kosovës, dhe ne ishim të sigurtë se po qe se do të fillonim në këtë mënyrë atëhere me siguri do të vinim edhe tek ndarja e pushteteve sepse është në interesin e Kosovës në interesin e zgjidhjeve të problemeve dhe të arritjes së synimeve të cilat i kem.

Seanca e parë përfundoi, duke mos ndëgjuar dhe seanca e dytë eci po ashtu ne rrugën e njejtë dhe përfundoi në mënyrë të një anshme, pa i ndëgjuar përsëri grupet parlamentare, në mënyrë imponuese dhe në pritëm ndonëse ishim kundër se megjithatë gjatë periudhës që ishte mes dy seancave përsëri të meren iniciativat përsëri të fillohet në mënyrë që

diskutimi mbi problemet e tilla, nuk arritem deri tek ajo, ne si subjekt i tretë nuk kishim më guxim, ndonëse dëshira ishte e madhe që të marrim iniciativa pritnim nga subjektet tjera në radhë të parë nga LDK-ja që të marrë një iniciativë të tillë, por kjo megjithatë nuk u ba, prandaj duke u nisur nga këto fakte për të cilat ne mendojmë se domosdo Kosovës i duhet një bashkëqeverisje dhe qeverisje e gjerë, një koalicion të gjer si në parlamente të ndryshme evropiane psh. Republikës së Gjermanis, "pas luftës së dytë botërore ndonëse ishte shtet, megjithate ishte koalicion i gjerë midis partisë social demokrate dhe partis së djathtë kris demokrate dhe sociale, ishte një koalicion i tillë sepse problemet ishin të mëdha, se për 20 vjetë shteti Gjerman dhe shoqëria Gjermane u udhëheq nga kjo, prandaj duke u nisur nga kjo, se nuk është arritur ajo të cilën ne kemi dëshiruar marrëveshja për të ardhur sot këtu së bashku me koncensus të dalim me zgjedhjen e organeve të tilla grupi parlamentarë i AAK-së se nuk do të merr pjesë në votim, Mirëpo ky qëndrim i yni nuk do të thotë se grupi parlamentar nuk do të jetë konstruktiv me të gjitha forcat e veta të ndikoj në Kuvendin e ardhëshëm që të jetë konstruktiv në zgjidhjen e problemeve konstruktiv me marrje pjesë në komisione që do të dalin me pregaditjen e projektligjeve dhe ligjeve të tjera. Është detyrë e jona të punojmë në këtë drejtim ju falemnderit

NEXHAT DACI

URDHËRONI ZOTI DEPUTET

BISLIM HOTI IRDK

I nderuar zoti kryetar, të nderuar zonja dhe zotërinjë.

Para se të ndërlihem në diskutim, kam dy kërkesa për zotin kryetar. Nuk është e mirëfilltë kërkesa jonë për të marrë pjesë dhe për të qenë anëtarë të Kryesisë së Kuvendit, sepse një gjë të tillë e kemi pasur sipas marrëveshjes që IRDK – ja dhe Partia Turke, pastaj edhe koalicioni Vatan nga një vit ta përfaqësojë Kryesinë e Kuvendit e kjo nuk është bërë zoti A.Zylfa edhe pse ishte i autorizuar nga këto parti që ta bëjë prezentimin e kandidatit, ai e prezentoj veten. Me sa duket nuk e ka kuptuar gjuhën shqipe, por ne nuk jemi kundër asaj. Ne jemi kundër që personi i vetëshpallur nuk ka mundësi të flasë në vend tonë në emër të partisë sonë, prandaj nuk dëshirojmë që njerëzit, të cilët nuk e kanë legjimitetin e popullit të vet të flasin për ne. Prandaj kërkoj që

27 deri në seancën e ardhshme një gjë të tillë të kryehet dhe të kërkohet emri i kandidatit të IRDK-së për Kryesinë e Kuvendit, Gjithashtu kam edhe një kërkesë për ju z. Kryetar që gjatë prezentimit tonë apo më mirë të themi të bënë kontrollimin e emrave të cilët gjenden në listën emrore për arsye se une nuk quhem Hoti Bislim por deputet të nderuar unë quhem Bislim Hoti. Jam Kryetar i Iniciatives së Re Demokratike të Kosovës.

Duke e parë ne si parti një mosmarveshje për një bashkëqeverisje, atëherë e pyesim veten veten se çfarë po bënim ne këtu në parlament, pse të lejojmë që të tjerët të vendosin për fatin e Kosovës. Vëllezër ne e dimë se faktorin ndërkombëtarë duhet ta falënderojmë për të gjitha të mirat që bëri për Kosovën, por ju them se politikisht Kosova ishte në terr, nëse mendojmë që të tjerët të vendosin për fatin e Kosovës, Kosova do të mbetet p r a p n ë t e r r, t e r r i n u k k a e m ë r, v ë l l e z ë r, t ë t j e r ë t n u k d o t ' i s j e l l i n e m ë r Kosovës, ne jemi ata që bashkarisht t'i vejmë emrin e Kosovës. Unë jam shumë krenar që para vetes shih njerëz të dijes, njerëz të shkencës, që të gjithë së bashku duhet ta kemi parasysh, duhet të jemi të zotët dhe t'u bëjmë me dije të gjithë të tjerëve që jemi në gjendje ta marrim çështjen e Kosovës në duart tona, por po e them një fjalë siç shprehët deputeti imi këtu në Kuvend,

“Amerikanët ka kohë që merren me problemin e antraksit e si po duket në parlament do të merren me çështjen e foteles. Vllëzër, populli i Kosovës nuk na ka zgjedhur për fotele, ai na ka zgjedhur që ne atyre t'iu sigurojmë një jetë më të lumtur dhe me perspektiv, duhet t'i jemi ata që ti kuptojmë gjërat para se të kryhet puna, vetëvendosin ata që jemi para një sprove të madhe. Unë e di që sovraniteti i Kosovës i përket pupullit e jo partive politike, dhe ne si parti politike do të mbrojmë gjithmonë interesin e pupullit dhe interesin e Kosovës, e asesi nuk do të votojmë për interese politike apo për partitë politike. Ju falemnderit

NEXHAT DACI

Nexhat Daci
Vetëm një informat për partinë e juaj, Kryetari i Kuvendit të Kosovës nuk e konsideron të përfunduar procesin e konstituimit të Kuvendit.

URDHËRONI ZOTI DEPUTET JU

Saliu Kalanoci
Ju falemnderit zoti kryetar,

SABIT RAHMONI PDASHK

Ne si pjesëtar të komunitetit hashkali prej 13 dhjetorit e deri më sot nuk kemi qenë të ftuar nga tri subjekte politike shqiptare që edhe ne të bisedojmë dhe të debatojmë për bashkëqeverisjen e institucioneve të Kuvendit, Para 10 dhjetorit një ofertë të tillë ofruar vetëm partia Demokratike e Kosovës dhe kështu spaku ky është mendimi imi, më duket se në këtë rast pakicat përdoren si vegël, sidomos pakicat kombëtare, andaj mendimi përfaqësuesve të komuniteteve të hashkalive është, që deri sa subjektet politike shqiptare nuk merren vesh ndërmjet veti në bashkëqeverisjen e institucioneve të Kosovës ne edhe sot nuk do të votojmë.

Shifet fort mir që tri subjektet politike shqiptare, kanë synim gjithmonë edhe çka është reale pavarsin e Kosovës i cili është synim edhe i pakicave kombëtare të cilat e kanë pranuar edhe realitetin e ri në Kosovë. Po për deri sa qytetarët e Kosovës presin që sot të bëhet zgjedhja e Kryetarit të Kosovës por nuk ka arritur asnjë marrëveshje për bashkëqeverisjen e institucioneve të Kosovës t'ju baj me dije që Kosova është larg pavarësisë, andaj ne duhet të jemi të gatshëm duhet ti tregojmë Komunitetit Ndërkombëtar që jemi të gatshëm të bashkëqeverisim me institucionet e Kosovës , ju falemnderit.

NEXHAT DACI

URDHËRONI ZONJË

MELIHATE TËRMKOLLI LDK

Deputet të nderuar, të parlamentit të Kosovës ,Kryetar i nderuar, është me të vëretetë që ende meremi me depate të këtilla dhe diskutime të këtilla, në kohën kur që më tepër ndoshta se ne që jemi të thirur për përzgjidhje, opinionin ynë është në nivel shumë më të lartë duke kuptuar seriozitetin e krejt situatës për gjetur dhe ngritjen e institucioneve për çka të gjithë ne pa përjashtim i kemi premtuar dhe i kemi siguruar elektoratin për një gjë të tillë,

Ndoshta do të kem një qasje më pakë më ndryshe në këto çështje dhe unë kujtoj që ajo që është zhvilluar deri më tani rezulton që liderët e partive politike nuk kanë treguar një aftësi për të krijuar dhe për zgjedhjen e në ndërtimin e institucioneve të Kosovës, Pra një zgjidhje të pranueshme dhe të arsyeshme karshi rezultateve të zgjedhjeve, mandej

pamë këtu edhe patëm bojkotime mbrenda vetë parlamentit të Kosovës, patëm edhe vet nga partia Demokratike dhe Aleanca për Ardhmërin e Kosovës.

Unë mendoj që shtrohet një domosdoshmëri e hapjes së një debati kur çdo gjë çbllokohet atëherë duhet gjetur mekanizma dhe institucionet të cilat do të krijohen një shansë dhe mundësi për gjetjen e zgjidhjeve të cilat kujtoj që janë të domosdoshme, Është e domosdoshme të krijohen institucionet, por nuk është e domosdoshme që cila do parti çoftë ti ketë krejtë ato institucione domosdoshmëri para popullit të Kosovës para zgjedhësve ti krijojmë këto institucione, prandaj duhet ta zgjedhim një zgjidhje duhet ta gjejmë një rrugë për ti bërë këto. Është domosdoshmëria e argumentimit të krejt situatës dhe zgjedhjeve të cilave do të afrohen. E dini shumë mirë se LDK-ja se çka ka afruar. Dihet, kujtoj e dinë edhe opinjoni çka ka afruar LDK-ja. Dhe nuk kam parë ende asnjë, refuzim shablland dmth. Ato refuzime, unë kujtoj që këto gjana duhet të argumentohen, pse këtë ofertë që e ka bërë LDK-ja nuk është e pranueshme dhe cila zgjidhje do të ishte e pranueshme . Zgjidhjet gjithsesi duhet të bëhen më subjekte politike dhe shqiptare nga se zgjedhjet me minoritete me gjithë respektin për integrimin e tyre në institucionet e Kosovës kamë frikë që nuk do të sjellin stabilitet në institucionet e Kosovës kamë frikë se nuk do të sjellin një stabilitet të nevojshëm politik dhe një stabilitet tjetër dhe nuk do të krijojnë një perspektiv për Kosovën. Kujtojë duhet një koncesus real, një marëveshje kompromisi i partive politike shqiptare që to të ishte një bazament për institucionet e ardhshme të Kosovës ku do të krijonin një prespektivë qëndrueshme për Kosovën edhe për një raport të mirëfilltë me minoritete. Unë kujtojë duhet ta kryjmë si deputet si institucione si parti politike dhe ma në fundë si njerëz që ia kemi borgjë Kosovës ndërtimin e institucioneve . Falemnderit.

NEXHAT DACI ,

URDHËRONI ZOTI DEPUTET

NUMAN BALIQ

Koristim svoju priljiku i dozvolite da prenesem neke moje lične utiske i osečaje tatodje onog djela osečaja kao i takodje onog djela javnosti dijela izbortrnoga tijela koji predstavljam. Moram da prvo prenesem jedan moji lični osječaj da nisam očekivao da u Parlamentu Kosova na samome startu doči do ovakvog stanja a to je jedeno stanje nelagode i mučnosti koje preovladjuje, koje je evidentno i koje nastojimo da je

prevazidjemo i gde u jednoj situaciji umesto da glasanje teče sasvim prirodno i normalno i da to bude jedan akt koji će rutinski proteći kao u normalnim parlamentima u svetu, ovde na Kosovu, na samome startu, bude jedan upravo dramatičan akt koji će biti najbolje preiskazan u onome floskulom biti ili ne biti za dalju budućnost Kosova. Takodje hoću da napomenem da odgovornost za takvo stvoreno stanje sigurno nemaju predstavnici Vatana niti ga imaju ostali predstavnici manjinskih naroda ali je to ipak stvoreno delimično djelovanjem i radom tri najveća albanska politička faktora. I ovde ću ponoviti nekih od stavova koje smo prije čuli a oni se tiču toga da zaista postoji odgovornost svih nas kao što ja osjećam odgovornost koji se nalazimo u sali za ovo što se danas događa i da zaista moramo nastojiti svi da prevazidjemo ovo stanje koje je stvoreno i da stvorimo uslove da se glasa u Parlamentu jer Parlament jeste institucija u kojoj treba glasati i mi trebamo da se zalažemo da se to desi. Na drugoj strani, mi imamo faktičko stanje koje je stvoreno i da napomenem samo da mi odgovornost nemamo samo pred javnost Kosova i pred narod Kosova nego ga imamo takodje i pred međunarodnim predstavnicima i da ne bi trebalo da ovo stanje i dalje da bude ovo stanje i dalje i da oni možda dolaze u stanje da gube strpljenje ili da kod nekog dela od njih izazivamo podsmeħ ili sumnju u to da smo spremni i sposobni da vladamo Kosovom. U vezi sa faktičnim stanjem koje sam već pomenuo rekao sam da uglavnom zna se koji politički faktori doveli do toga da se stvori ovakvo stanje a da takodje želim da pomenem da predstavnici manjinskih naroda moramo to priznati da su se našli nažalost u jednoj nepovoljnoj poziciji da često budu korišteni tako da bude onaj jezičak na vazi koja će odlučiti koja će o dvije konfrontirane strane odnijeti prevagu. Ne pobjediti, nego odnijeti prevagu. To jeste fakat, to jeste činjenica i mi moramo složiti sa time i predstavnici Vatana i predstavnici ostalih manjinskih naroda sada su u bukvalnoj poziciji da oni moraju odlučivati koja će strana odnijeti prevagu. Mi jednostavno ne želimo da na ovaj način, u ovoj atmosferi učestvujemo u donošenju jedne takve sudbinske odluke jer ona i jeste i moramo reći da mi znamo da ovaj akt koji se dešava nije tako jednostavan jer to nije prosto glasanje, mi veoma dobro znamo da izborom predsednika Kosova, da predsednik Kosova ima pravo birati mandatara vlade. Prema tome automatskim izborom Predsednika Kosova sva tri ključna politička mjesta u političkoj situaciji onda su rješena. Mi ćemo imati uticaja u tome i ono sigurno je evidentno. Mi ćemo, kao što je malo pre Melihata rekla, na drugoj

strani zaista prihvatamo to i što vjerovatno nadam se da to dele i govornici koji su maloprije govirli nadam se takodje i predstavnici DP i AAK i takodje mi manjinske stranke i manjinski narodi budu dio političkog spektra Ksoova, ne oni koji budu odnositi prevagu nego da politički pregovori ne moraju biti nužnost političkog dogovora PDK, AAK i LDK nego da obnaveznop zajedno sa njima na kraju krajeva koji i ustavni okvir predvidja imaju svoja mjesto i Vatan i predstavnici drugih manjinskih manjina. Dakle, mi želimo jednu sveobuhvatnuju vladi ne damo da bi smo se dočepali vlasti nego zato što bi smo u toj vladi imali mogućnost da predstavljamo svoje narode. Svaki realan dogovor, svaki realan posao vezan za buduće glasanje, za budući izgled vlade Kosova treba da normalno podrazumeva i obuhvaćenje predstavnika manjina u okviru ovih izbora.

Želim na kraju da napomenem, da nakon razgovora koji smo imali ovih dana i da se još jednom nasvrnem na to, neki moji kolege iz predstavnika govorili manjinskih partaija da su imali kontakte sa jednim ili sa drugima, ja želim da istaknem da smo mi imali razgovore sa predstavnicima i PD i LDK i da smo naišli na razumevanje i sa jednim i sa drugim i smo imali jasne i razumne predloge ali da blokada ovog parlamenta jer zaista ne možemo drugačije je nazvati, osim kao blokada neka izgleda blokada nije do nas i da mi s tim razgovorima smo pokušali da budemo razumni i da moram da kažem da ja lično se osećam umornim i svi mi izgledamo umorni imamo jedno teško breme oko toga jer dosta Prosto kao na dlanu, kao na meti nekog drugog, ja budite sigurno ne osećam nikakav strah, daleko od toga, i da je sada situacija stvorena takva, da se jednostavno razmišlja i govori o tome ko je glasao i ko nije glasao, ko je za i ko je protiv, to je jedna situacija situacija i strahoviti osjećaj koji je možda prirodan osjećaj albanskom nacionalnom temperamentu, koji je ako si za mene glasao samnom si, ako si glasao protiv - neprijatelj si. Nažalost ta psihologija postoji i morate imati taj osjećaj koji postoji ovde. Tako, ja bih pozvao sve u skladu sa svim razgovorima koje smo sa svima vodili i sa predxstavnicima albanskih političkih partija a takodje juče sa predstavnicima UNMIK-a da se danas razgovora što duže i da se postigne dogovor oko toga da se u ovom parlamentu glasa i da se izabere predsednik Kosova i da se izabere Vlada Kosova. To je moj skromni prilog ovome pitanju i ja se nadam da sam time na neki način pomogao ovoj situaciji. Hvala vam ljepa.

KRYETARI NEXHAT DACI:

Ju falemnderit! Urdhëroni, zoja deputete.

RADA TRAJKOVIĆ:

Poštovani predsedavajući, poštovane kolege poslanici, postoji jedna stara izreka – dobro je stvoriti demokratiju za narod ali nešto što je još važnije to je naučiti narod demokratiji. I upravo mi ovde koji se nalazimo u ovom parlamentu, na nama je jedna velika odgovornost i jedna velika obaveza prema svima onima koji su nas birali i da svojim glasovima doprineli da danas budemo deo Kosovske ...– Kosovsko-metohijske Skupštine. Moram vam reći zaista najiskrenije da srpsku Koaliciju povratak nemojte u perspektivi posmatrati kao srpsku koaliciju. Željela bih zaista da nas prihvatite kao jednu od četiri najjačih političkih i parlamentarnih stranaka unutar ovog parlamenta podjednako zainteresovanih kao svi koji ste u ovom parlamentu da gradimo budućnost i perspektivu ovoga prostora. Na kraju krajeva svi mi iz Koalicija povratak Kosovo i Metohiju doživljavamo kao svoju zemlju i da je gradimo i unapređujemo. Postoji još jedna izreka koja kaže - sa prijateljom gradi budućnost ali neprijatelja pokušaj da pridobiješ. Moram vam reći između naših naroda došlo je, nažalost ,do krvavih sukoba i do stradanja, i do žrtava i svi smo nesretni zbog toga ali onde gde smo očuvali stara prijateljstva između Albanaca i Srba trebamo ih negovati ,onde gde osećamo da smo neprijatelji i udaljeni treba polako pružati ruku jedni drugima i da vidimo kako ćemo zajedno napred. Ukoliko ne podjemo zajedno onda nam je perspektiva sigurno loša ne za nas nego perspektiva loša za našu decu i za našu unučad. Želeli bi da ovaj Parlament i prisustvo međunarodne zajednice iskoristimo za nešto što znači jedno mirno detinjstvo za svu novorođenu decu i jednu tugu što neka druga deca su nažalost platila i životima ono što je bilo sukob dva naroda. S tim u vezi želim da vam kažem: Koalicija povratak je imala sastanak, nažalost ne direktne sastanke i susrete, nego susrete koji su...su... do kojih se dolazilo na inicijativu ili posredovanje diplomata u Prištini. I to nije dobro. Moramo se naučiti da prilazimo ili dobro bi bilo da prilazimo jedni drugome da otvoreno sedimo i otvoreno razgovaramo. Ako me pitate po političkom programu Demokratskog saveza Kosova, Demokratske

partije, Alianse Kosova - njihov krajni cilj je nešto što je suprotstavljeno mom i političkom cilju Koalicije povratak, ali to je nešto zašto ćemo se svi boriti političkim metodama, računam od sada uvek demokratskim metodama a da rat i ubijanje je nešto što je prošlost za sve nas. Svi ćemo se boriti na svoj način ali da bi smo mogli da razgovaramo, da bi stvorili perspektivu svima na ovom prostoru mi pre svega moramo svi zajedno da uložimo truda i zgradimo institucije koje će biti u funkciji organizacije i života svih ljudi - institucije koje će biti ili funkcionisati uz poštovanje Rezulucije 1244 kao međunarodnog dokumenta , uz poštovanje Ustavnog okvira , a isto tako i našeg dokumenta koji je evo da kažem i za nas koji smo bili u stvari deo ljudi koji nije prihvatao taj Ustavni okvir, ali samim tim što smo prihvatili izbore mi smo prihvatili i taj Ustavni okvir i samim tim sporazum koji je potpisan, makar za nas važeći sporazum između međunarodne zajednice na čelu sa Hakerupom i gospodinom Čovićem. Sve je to nešto što danas za nas predstavljaju dokumenta na koje ćemo zajedno raditi. Demokratija je kada veći deo naroda želi jednog čoveka. Demokratija je kada veći deo ljudi glasa za jednu partiju. Ja apsolutno poštujem volju svih onih koji su glasali u većini za Demokratski savez Kosova. Poštujem Albance koji su dali svoje poverenje i demokratskoj stranci, poštujem one koji misle da sa Aliansom mogu da ostvare svoje političke ciljeve, ali je demokratija i da se izbori s kim će ko graditi budućnost ili s kim misli da može da ugradi budućnost na ovom prostoru. I nije dobro reći ako 15 poslanika daju glasove oni su odgovorni za ono što će se posle desiti. Svi će biti odgovorni oni koji su u ovom Parlamentu, i vlast, i opozicija koja će na pravi demokratski način kontrolisati rad vlasti, ukazivati ..(lobovati), i na kraju možda dobiti tu vrstu inicijative i tu vrstu nadmoćnosti da sruši tu vlast koja bi se sada uspostavila i da bi na neko vreme dobila podršku unutar Parlamenta i došla jedna druga grupacija politička iz ovog Parlamenta. Sve je to normalno u demokratskom svetu. Ja sam se nekada divila kako Italijani nekako non-stop menjaju vlade pa država stabilna. Znači ne trebamo se plašiti institucija i niko nigde, hvala bogu, nije izabran do veka.

Sada ću da iznesem stav Koalicije povratak. Još jednom naglašavam javno, da u razgovoru sa šefom Alianse, gospodinom Haradinajom, dobili smo podršku da želi da saradjuje sa Koalicijom povratak. To ne govorim zbog vas. To govorim zbog naroda koji nas sluša. Nakon toga Partija demokratskog saveza... Demokratska partija Kosova,

oprostitë, isto tako je izrazila zadovoljstvo i želju da razgovara i dogovara se ili kao parlamentarni klub svih stranaka ili bilateralne razgovore i između Koalicije povratak i svoje partije. Isto tako, dobili smo podršku i Demokratskog saveza Kosova da isto tako želi da razgovara o svemu onome što trenutno jeste problem Srba na prostorima Kosova i Metohije, a problema imamo mi, na nažalost, između dva zasedanja imali smo ubijanje – teroristički akt u Kosovskoj Kamenici gde je jedan čovek izgubio život. O tome isto tako dobro bi bilo da se svi zajedno se dogovorimo i svi zajedno čak napravimo apel da niko više ne sme da bude ubijen i da na početku napravimo jedan dogovor da ćemo o svemu dogovarati i o svemu razgovarati mirnim putem i da ne podržavamo smrt ama baš nijednog čoveka.

Koalicija povratak danas će glasati ali glasače kao i prošli put i očekujemo zaista od predsedavajućeg da ćemo treći krug imati nekog drugog dana, da još jedanput, možda bez posrednika, sedemo svi zajedno i dogovorimo o tome kako Kosovo i Metohiju kočimo.

Na kraju završavam ovim: Videla sam nelagodnosti kod pojave naziva Kosova i metohije. Molim vas poštujujte moje Kosovo i Metohija. Poštujem vaše Kosova, poštovaću ono što kažu internacionalci Kosovo. Tu smo, što kaže narod - nazovi me kako hoćeš ali taj... da imamo pravo da govorimo i da razgovaramo. Hvala.

KRYESUESI NEXHAT DACI:

Ju falemnderit. Ju lutem.... Një orë kemi punuar dhe nga një kafe e kemi merituar. Jap pauzë për nga një kafe, 15 minuta. Unë do t'ua paguaj.

(VIJON PAUZA)

(MBLEDHJA VAZHDOI PUNËN PAS PAUZE)

KRYESUESI NEXHAT DACI:

Deputet të nderuar, besoj se kafja na ka freskuar të gjithëve, prandaj procedojmë. Në rend të ditës është vazhdimi i procedurës së zgjedhjes së kryetarit. Shpresoj por nuk jam i sigurt edhe pse kanë thënë se deputetëve duhet t'u dorëzohet Rregullorja e sjelljes dhe e obligimeve të tyre në Parlament. Nuk jam i sigurt a e keni marrë, megjithatë më lejoni që në një mënyrë t'ju instruktoj për mënyrën e votimit për të vetmit kandidatë për kryetari të

Kosovës, një mënyrë e cila është zgjedhur nga një mori ecurish që aplikohen në parlamentet e ndryshme europiane, prandaj nuk është eksperiment i ri por është metodologji që është praktikuar edhe tjetër kund dhe konsiston në këtë: Shërbimi i Kuvendit do t'u shpërndajë deputetëve zarfa me fletëvotime. Zarfa do të lëshohen në tavolinë para çdo deputeti. Pas shpërndarjes së zarfave me fletëvotime, deputetët kanë 30 minuta, përafërsisht 30 minuta kohë sa shofin të arsyeshme që të kryejnë obligimin e deputetit. Plotësimi i fletëvotimit mund të bëhet ose në vend ose në vendet e parapara për votim ose edhe jashtë sallës plenare. Në fletëvotim mund të vëhet shenja ose në katrorin e kandidatit ose aty ku shkruan "abstenim". Pas përfundimit të kohës, të gjitha zarfat do të kthehen në podium për numërimin e votave. Unë si udhëheqës i Kuvendit të Kosovës do t'i ftoj përfaqësuesit e grupeve politike që të vijnë në podium dhe ta përcjellin numërimin e votave menjëherë pas mbledhjes së zarfave. Prandaj, lus shërbimin e Sekretariatit të Parlamentit që ta kryejë punën e vet.

(SHPËRNDAHEN ZARFAT PËR VOTIM)

KRYESUESI NEXHAT DACI:

Në qoftë se në donjë deputet nuk ka pranuar zarfin dhe letrën për votim, ju lutem le të ngrisë dorën. (Pyetni juristët, më keni thënë se s'jeni jurist...).

Ju lutem 30 minuta i kemi kohë për këtë veprim.

(PAUZË)

DISKUTON HAJREDIN KUQI (Nuk dëgjohej toni i diskutimit të tij)

(VAZHDON PAUZA)

KRYESUESI NEXHAT DACI:

Ftoj përfaqësuesit e grupeve parlamentare që të marrin pjesë në punën e numërimit të votave. Edhe ato parti që nuk kanë grupe parlamentare dhe dëshirojnë të marrin pjesë në numërimin janë të lirë të vijnë.

(VIJON NUMËRIMI I VOTAVE)

KRYETARI NEXHAT DACI

Është një kërkesë nga Sekretaria që të nënshkruhet raporti, prandaj i lus ata që ishin të pranishëm le ta nënshkruajnë raportin.

Komisioni ka përfunduar procesin e numërimit të votave. Të pranishëm në Kuvend janë 118 deputetë. Shumicë e nevojshme për të përfunduar këtë raund është 80 vota pro. Vota të dorëzuara Sekretarisë janë 80 gjithësej. Për kandidatin e propozuar për kryetar të Kosovës, zotin Ibrahim Rugova, janë 50 vota. Të pavlefshme janë 26, abstenime janë 4. Prandaj shumica e nevojshme nuk është arritur. Ju ftoj për një pauzë pak më të gjatë.

(VIJON PAUZA)

Kaseta e dytë Sh.J.

NEXHAT DACI, *Ibrahim Rugova*

Zotri deputet, vazhdojmë në raundin e tretë të votimit, ecuria ose procedura do të jetë e njëjtë, por kësaj radhe, gjatë shpërndarjes së zarfeve do t'ju lus përfaqësuesit e grupeve politike që të bëjnë një mund, në jenë të pranishëm në shpërndarje, do të thotë ata që që ishin të pranishëm në votime të jenë të pranishëm edhe në shpërndarjen edhe në grumbullimin e fletëvotimeve, lus shërbimin e sekretaris që t'i shpërndajë.

KRYETARI NEXHAT DACI

Lus sekretarin e Kuvendit që ti grumbulloj zarfet e vetëvotimeve, Rezultatet e këtij raundi të votimit janë: të pranishëm 118, deputet, vota të dorëzuara 80, shumica e nevojshme për këtë raund 61 vota, për kandidatin Dr. Rugova 51 vetë, të pavlefshme 27, abstenime 2, me kaç përfundoi këtë sesion për vazhdimin do të njohtoheni paraprakisht me shkrim, ju falemnderit,

(Nuk ka më shirit, nga kasete nr.2 .10.1.2002.)

(Kaseta e tretë)

(Dy kasetat e para janë të përsëritura në kaseten e tretë)